

M Ø T E

i EØS-utvalget

torsdag den 23. april kl. 15.30

Kommunalkomiteens og næringskomiteens medlemmer var også innkalla for å delta på møtet under høvesvis dagsordenpunkt 1 og 2.

Møtet vart leidd av leiaren i EØS-utvalet, *Haakon Blankenborg*.

Til stades var: Frå utanrikskomiteen: Haakon Blankenborg, Jan Petersen, Einar Steensnæs, Dag Danielsen, Kjell Engebretsen, Kirsti Kolle Grøndahl, Fridtjof Frank Gundersen, Harald Hove, Johan J. Jakobsen, Marit Nybakk, Siri Frost Sterri, Ranveig Frøiland (for Tom Thoresen), Vidar Kleppe (for Carl I. Hagen), Arne Lyngstad (for Elsa Skarbøvik) og Kristin Halvorsen (for Erik Solheim).

Frå EFTA/EØS-delegasjonen: Morten Lund.

Frå kommunalkomiteen: Sylvia Brustad, Karin Andersen, Torbjørn Andersen, Aud Gaundal, Olaf Gjødrem, Sverre Hoddevik, Leif Lund, Bjørnar Olsen og Signe Øye.

Av Regjeringas medlemmer var til stades: utanriksminister Knut Vollebæk, kommunalminister Ragnhild Queseth Haarstad (under behandlinga av sak nr. 1) og landbruksminister Kåre Gjønnes.

Følgjande embetsmenn vart gitt tilgjenge til møtet: statssekretær Åslaug M. Haga, Utanriksdepartementet, ekspedisjonssjef Atle Leikvoll, Utanriksdepartementet, ekspedisjonssjef Jan Sandal, Kommunal- og regionaldepartementet, avdelingsdirektør Anders Erdal, Utanriksdepartementet, avdelingsdirektør Kristin Nakken, Kommunal- og regionaldepartementet, underdirektør Henrik Stenwig, Landbruksdepartementet, byråsjef Johan Kr. Meyer, Utanriksdepartementet og førstekonsulent Jartrud Steinsli, Kommunal- og regionaldepartementet.

Vidare var til stades komiteens sekretær, Åge B. Grutle.

Leiaren: Næringskomiteen er i Canada og kan derfor ikkje møte.

D a g s o r d e n :

1. Orientering om det geografiske virkeområde for de distriktpolitiske virkemidlene.
2. Orientering om utviklingen når det gjelder revisjon av EØS-avtalens vedlegg I, veterinær sektor.
3. Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 29. april 1998. (Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet, datert 16. april d.å., med oversikt over de relevante rettsaker.
4. Eventuelt.

Leiaren: Som sak nr. 1 er oppført dei distriktpolitiske verkemidla, men i og med at ...

Utenriksminister Knut Vollebæk: På det jeg fikk, stod det veterinæravtalen, derfor er det min skyld at kommunalministeren ikke er her nå.

Leiaren: Da tar vi veterinæravtalen først.

S a k n r . 2

Orientering om utviklingen når det gjelder revisjon av EØS-avtalens vedlegg I, veterinær sektor.

Utenriksminister Knut Vollebæk: Regjeringen besluttet i november 1997 å akseptere avtalen om revisjon av EØS-avtalens veterinære del. Dette gjorde man etter at konsultasjoner og samtaler med EU hadde avklart at reforhandlinger av den ferdigforhandlede avtalen ikke var mulig. Norsk aksept av avtalen ble meddelt EU etter forutgående orientering av Stortingets organer. Videre viste Regjeringen til at vedtaket i EØS-komiteen vil bli fattet med forbehold om Stortingets samtykke, og at en egen proposisjon vil bli fremmet for Stortinget for innhenting av slikt samtykke.

Etter at EU-kommisjonen avsluttet sin gjennomgang av utkast til revidert vedlegg I og EFTA/EØS-landene hadde meddelt at avtalen aksepteres - for Norges del med forbehold om Stortingets samtykke - ble beslutningsutkast lagt fram for EUs medlemsland. Flere medlemsland har gitt uttrykk for at avtalen må underlegges en bred faglig gjennomgang av nasjonale myndigheter før man er rede til å fatte vedtak i EØS-komiteen. Den reviderte EØS-avtale er også i henhold til EUs interne prosedyrer oversendt Europaparlamentet for uttalelse.

Det er i dag vanskelig å bedømme hvor lang tid EUs beslutningsprosess vil ta. Det er imidlertid på det rene at tidsplanen med EØS-komiteebeslutning i april, behandling i Stortinget i vårsesjonen og gjennomføring av avtalen fra 1. juli 1998, ikke er mulig å gjennomføre.

Avtaleutkastet har en såkalt avskjæringsdato for EU-rettsaker som skal innlemmes i det reviderte vedlegg I. Ved vedtakelsen av den reviderte EØS-avtalen skulle rettsaker inntil denne dato, 31. juli 1996, innlemmes. I og med at behandlingsprosessen har trukket ut i tid, har det oppstått et etterslep av nye rettsaker som skal innlemmes i avtalen. I perioden 1. august 1996 og fram til 31. desember 1997 dreier det seg om ca. 170 rettsaker. Flere av EUs medlemsland anser det som uheldig at så mange rettsaker ikke vil inngå i avtalen fra dens ikrafttredelse og at Norge dermed vil anvende et veterinærregime overfor tredjeland som er mindre strengt enn det EU-landene er forpliktet til å anvende.

EU-kommisjonen har bedt om at EFTA-landene klargjør den videre håndtering av tilleggspakken, dvs. de ca. 170 rettsaker som er vedtatt i EU i perioden 1. juli 1996 - 31. desember 1997. Så langt har en fra norsk og islandsk side bekreftet at intensjonen er å innlemme i landenes veterinære regelverk EUs rettsaker vedtatt også etter «avskjæringsdatoen» 31. juli 1996.

Tidsperspektivet vil nå være en mulig beslutning i EØS-komiteen i juni eller juli d.å. Det kan imidlertid ikke utelukkes at den vil trekke over til høsten, dvs. september. Fra Regjeringens side er en innstilt på å følge opp med beslutning i EØS-komiteen så snart som mulig og videre med en proposisjon overfor Stortinget. Det vil være siktemålet med ikrafttredelse fra 1. januar 1999.

Når det gjelder den faglige vurdering av EU-rettsaktene i perioden 1. august 1996 til 31. desember 1997, vil jeg gi ordet til landbruksministeren.

Statsråd Kåre Gjønnes: Det synes klart at enkelte medlemsland i EU ser den reviderte EØS-avtalen i sammenheng med regelverk vedtatt i tidsrommet 31. juli 1996 til 31. desember 1997.

Landbruksdepartementet ved Statens dyrehelsetilsyn og Statens næringsmiddeltilsyn og Fiskeridepartementet ved Fiskeridirektoratet har gjennomgått alt regelverk som stammer fra perioden 31. juli 1996 fram til 1. desember 1997, med den konklusjon at dette er uproblematisk. For en av rettsaktene er det bedt om at ikrafttredelse utsettes til EU vedtar ikrafttredelse, som følge av at EU har vedtatt å utsette den. Island har også vurdert regelverket for samme periode som uproblematisk. Innholdet i regelverket fra denne perioden er hovedsakelig mindre endringer av regelverk som inngår i gjeldende EØS-avtale, og utkast til revidert avtale, spesielt i forhold til regler overfor tredjeland. Generelt kan det sies at utviklingstendensen i disse endringene går mot sterkere fokusering på helse med påfølgende strengere krav. Gjennomgangen av regelverket for perioden 1. desember 1997 til 31. desember 1997 er ikke slutført, men også disse rettsaktene synes å være uproblematiske.

Regjeringen vil derfor ut fra vanlig prosedyre legge opp til et vedtak i EØS-komiteen for regelverk som EU har vedtatt i perioden 31. juli 1996 til 31. desember 1997 så raskt som mulig etter at revidert EØS-avtale er vedtatt. På samme grunnlag og etter samme prosedyre bør regelverk vedtatt fra 1. januar 1998 behandles.

Ved denne fremgangsmåten oppnår man at EFTA og EU får et samordnet regelverk på området så raskt som mulig, i tråd med EØS-avtalens intensjon.

Jeg forventer ikke, men kan naturligvis heller ikke utelukke, at EU tar opp andre spørsmål enn de som knytter seg til regelverk vedtatt etter avskjæringsdatoen.

Leiaren: Er det nokon som har kommentarar på det vi har høyrte?
- Johan J. Jakobsen, ver så god.

Johan J. Jakobsen (Sp): Når det gjelder selve framdriften, er den forsinkelsen som her er antydnet, knyttet til det utenriksministeren beskrev som at EU ønsker en «bred faglig gjennomgang» av den reviderte avtalen. Så spørsmålet er: Kan det tenkes at denne faglige gjennomgangen fra hvert enkelt EU-land kan føre til at det blir innsigelser i forhold til den reviderte avtalen, slik at det kan bli en ny runde, en slags «reforhandling», også etter at de enkelte EU-land har foretatt denne brede faglige gjennomgangen? Når det er brukt det uttrykket at en skal ha en egen gjennomgang, og det vil ta såpass mye tid,

kan det ikke utelukkes at resultatet kan bli et annet enn bare en ensidig tilslutning til avtalen.

Siri Frost Sterri (H): Jeg har for så vidt ikke noen merknader til det som er orientert om her. Jeg forstår at vi vil få dette nå i raskt tempo til Stortinget. Det vi lurer litt på, er i hvilken grad dette kan medføre problemer for fiskeeksporten vår, altså med kontroller, i den fasen vi nå er inne i. Jeg skulle gjerne høre om det ligger til rette for noen problemer der, eller om man også fra EU-siden er innstilt på å forholde seg rolig.

Leiaren: Spørsmålet er også om det er mogleg kort å gjere greie for den vidare EU-prosedyren på denne saka ut frå det som no er kjent, og kva for organ som da skal inn i den vidare behandlinga. Eg veit ikkje om Regjeringas representantar kan kommentere det.

Kristin Halvorsen (SV): Jeg skjønnte ikke helt hva som nå er den videre framgangsmåten på de rettsaktene som ennå ikke er godkjent. Er det slik at de kommer så fort en proposisjon er lagt fram for Stortinget i forhold til utvidelsen når det gjelder veterinæravtalen - at de kommer i rask rekkefølge etter det? Det var litt vanskelig for meg å oppfatte akkurat hva slags prosedyre Regjeringen la opp til når det gjaldt de rettsaktene som Gjønnes snakket om var uproblematisk.

Utenriksminister Knut Vollebæk: Hvis jeg får begynne med representanten Halvorsen. Snakker du nå om de 170?

Kristin Halvorsen (SV): Ja.

Utenriksminister Knut Vollebæk: Jeg vet ikke om landbruksministeren vil si noe om det, om de 170 rettsaktene i perioden fra 1. august 1996 til 31. desember 1997?

Statsråd Kåre Gjønnes: Dette er det jo lagt prosedyrer for når det gjelder EØS-avtalen på generelt plan, altså i forhold til den EØS-avtalen vi har. Men det som er en forutsetning, er at vi får en vedtatt EØS-avtale å forholde oss til på veterinær sektor. Så har det i mellomtiden kommet 170 rettsakter, slik det refereres til, og de har blitt oversendt til norsk side. Vi har startet gjennomgangen av disse og er à jour fram til 1. desember 1996, og jobber videre med det og konstaterer at så langt har ikke vi funnet problemer. Men dette må vedtas på vanlig måte i forhold til de prosedyrene vi har også på norsk side, for at det skal bli gjeldende regelverk for Norge. Men først må vi jo få en avtale.

Kristin Halvorsen (SV): Akkurat. Så de kommer da fortløpende.

Utenriksminister Knut Vollebæk: Jeg får fortsette med de andre spørsmålene. Til representanten Jakobsen: Jeg tror landbruksministeren sa på slutten her at vi ikke helt vet. Jeg forventer det ikke, men kan dog ikke utelukke at EU tar opp andre spørsmål enn de som knytter seg til regelverk vedtatt etter avskjæringsdatoen. Vi vet vel ikke helt hva som vil komme av innsigelser, og vi kjenner ikke til dette slik i detalj, slik at det er klart at det kan komme opp andre ting enn det vi forventer når de har en bred faglig gjennomgang. Dette vil vi jo bli orientert om etter hvert, men det er såpass mye usikkerhet knyttet til dette at vi kan ikke nå si noe om tidspunktet for denne informasjonen. Vi skal imidlertid selvsagt holde Stortinget løpende orientert - når vi vet noe mer om dette, skal vi orientere om det, men i dag vet vi faktisk ikke noe mer enn det vi har fortalt.

Johan J. Jakobsen (Sp): Spørsmålet var: Hvis det kommer innsigelser på det som allerede er framforhandlet i avtalen, vil det da føre til at forhandlingene åpnes igjen for reforhandling av de omstridte tema?

Utenriksminister Knut Vollebæk: Dette blir et veldig hypotetisk spørsmål. Men hvis enkelte EU-land her har store innsigelser, kan det vel hende andre har andre typer innsigelser, slik at man i det hele tatt kan komme til en større reforhandling. Det ligger vel ikke an til det i dag. Men det tør jeg ikke si sikkert. Dette må vi da vurdere, og så skal vi selvsagt drøfte dette med dere for å klargjøre hvordan vi skal forholde oss til det. Men i dag er dette såpass usikkert, og det har vært en bredere

faglig gjennomgang enn det vi kanskje forventet i utgangspunktet, så det har tatt lengre tid på EU-siden enn det vi forventet.

Statsråd Kåre Gjønnes: Jeg kan vel føye til at pr. i dag sitter vi ikke med indikasjoner på at det er den typen problemer som foreligger. I tilfelle må de dukke opp underveis, og det har vi naturligvis ingen mulighet for å garantere at de ikke gjør. Men i tilfelle en slik situasjon oppstår, vil Regjeringen, og jeg går ut fra at det skjer gjennom konsultasjon også med Stortinget, forholde seg til det spørsmålet når det foreligger.

Johan J. Jakobsen (Sp): Det som er det springende punktet, er jo om det kommer konkrete innsigelser på ting som allerede er framforhandlet gjennom den avtalen som var ferdig i 1997. Vil det da føre til «reforhandling», eller vil det få karakter av et diktat som Norge på en måte må akseptere?

Utenriksminister Knut Vollebæk: Nei, det er ikke snakk om diktat her. Det er klart at vi er i en prosess med EU, og det vil ikke være snakk om noe diktat. Dette er ikke noen domstol.

Johan J. Jakobsen (Sp): Jeg har den formening at vi senere får en sak hvor spørsmålet om diktat kanskje er en mer treffende karakteristik.

Utenriksminister Knut Vollebæk: Jo, men den er noe annerledes.

Leiaren: Eg trur det også er eit par andre spørsmål som ein kanskje vil kommentere før vi går vidare - er det slik?

Utenriksminister Knut Vollebæk: Representanten Frost Sterri spurte om problemene for fisk. Nåværende ordninger gjelder i

påvente av at avtalen vedtas, og det vil si at vi har lavere kontrollfrekvens enn for andre land når det gjelder vår eksport av fisk til EU. Men vi har, bare for å nevne det, et konkret problem f.eks. vis-à-vis Finland, som jeg senest i går tok opp med den finske utenriksminister. Vi hadde på et visst tidspunkt håp om at det der ville være mulig å få til en noe lempeligere ordning med Finland i påvente av en endelig avtale, men det ser vanskelig ut. Vi fikk iallfall ingen signaler i går som tyder på at de vil det. Men generelt sett har vi altså en lavere frekvens.

Så var det spørsmål om organer, og det fikk jeg ikke noe særlige opplysninger om her bakfra, så jeg vet ikke hvilke formelle organer det faktisk nå er vi venter på, hvis jeg skal være helt ærlig.

Leiaren: I mellomtida kan Einar Steensnæs komme med sin kommentar.

Einar Steensnæs (KrF): Det var et spørsmål på mer generelt grunnlag, og det gjelder i det hele tatt implementering av direktiver innenfor EØS-avtalen. Dette er jo ting man har strevd med i EØS-samarbeidet. Det ene er den samtidige implementering av direktivene i EU- og EØS-landene, og det andre er det betydelige etterslepet som har vært med jevne mellomrom med implementeringen. Begge deler er et problem, og nå er vi altså oppe i det samme problemet igjen. Problemet griper helt tilbake til 1996, og nå skriver vi altså 1998 - to års etterslep. Det er klart at for funksjonsdyktigheten for EØS-avtalen, er det veldig viktig at alle deltakere i EØS-avtalen gjør sitt ytterste for at dette skal bli mye bedre, så jeg vil gjerne spørre utenriksministeren eller landbruksministeren - det er vel utenriksministeren som er rette adresse for dette: Hva gjøres nå for at en skal få en mer effektiv implementering av avtalen og unngå denne type akkumulering av direktiver - 170 stykker i dette tilfellet? Hva skjer med hensyn til den samtidige implementeringen av direktivene i EU i forhold til EFTA-landene?

Utenriksminister Knut Vollebæk: Dette er ting vi tar opp kontinuerlig med EU-landene gjennom EØS-organene. Jeg kan vel ikke si noe mer generelt enn akkurat det. Når vi har drøftelser i EØS-sammenheng med EU-landene, har vi vært opptatt av både effektiviteten og av fremdriften. Mitt inntrykk er at det er en full forståelse fra EU-lands side også på dette, men på de områdene hvor det er intern uenighet i EU, ser vi selvsagt at her er det en prosess hvor en del ting tar lengre tid. Før man skal ha en implementering, forutsettes det et vedtak. Vi skal

være med og fatte det endelige vedtaket, og vi kan jo for så vidt, hvis Stortinget eller flertallet ønsker det, selvsagt trenere et vedtak hvis vi føler at vi har behov for det for implementeringen når det gjelder EØS-siden. Men det er vel ikke lett å gi et veldig konkret svar på det, bortsett fra at dette er ting som vi er opptatt av og drøfter med EU-landene nokså jevnlig, fordi dette dreier seg om problemer på en rekke områder.

Når det gjelder organer, skal jeg nå prøve å besvare spørsmålet fra lederen: Rådet i EU vedtar at avtalen kan innlemmes i EØS-avtalen, samt Norge og Island på EFTA-siden skal da vedta dette. På EU-siden skal også parlamentet uttale seg i saken, og dette blir en del av EUs beslutningsgrunnlag vedrørende vedtaket i EØS-komiteen, slik at på EU-siden er det både Rådet og parlamentet.

Leiaren: Er det andre som har synspunkt på denne saka. Den kjem vi ganske sikkert tilbake til i dei neste møtene. - Det er det ikkje. Da går vi til sak nr. 1

S a k n r . 1

Orientering om det geografiske virkeområde for de distriktpolitiske virkemidlene.

Utenriksminister Knut Vollebæk: Det geografiske virkeområde regulerer den distriktpolitiske, bedriftsrettede investeringsstøtten. Dagens virkeområde er godkjent av ESA fram til 1.mai 1998. Et nytt virkemiddelområde må derfor godkjennes av ESA før denne datoen. Regjeringen Jagland oversendte i oktober 1997 sitt forslag til nytt virkeområde. Regjeringen Bondevik videreførte dette forslaget.

ESA har gitt uttrykk for at det er enkelte elementer i det norske forslaget som må endres, ut fra de begrensninger som regelverket for regional støtte setter. Dette gjelder bl.a. hvor høy støtte Finnmark og Nord-Troms og enkelte kommuner i Sogn og Fjordane kan motta.

Regjeringen vedtok i begynnelsen av inneværende måned å gjøre et nytt forsøk overfor ESA med sikte på å få gjennomslag for det opprinnelige norske forslaget i sin helhet. Dette ble meddelt ESA skriftlig. I sitt svar er ESA ikke villig til å gå lenger enn hva man tidligere hadde lagt til grunn i de formelle drøftelsene som har funnet sted

i de siste månedene. ESA gir imidlertid i svaret skriftlige presiseringer av enkelte forhold som er av betydning for Norges vedkommende, bl.a overgangsordninger for små og mellomstore bedrifter i Nord-Troms og Finnmark. I praksis vil ESAs løsning ha små konsekvenser i forhold til det opprinnelige norske krav. ESA understreker også i sitt brev de meget negative konsekvensene av at det ikke foreligger et godkjent geografisk virkeområde når nåværende ordning utløper 30. april dette år.

Hvis jeg får lov, leder, vil jeg da gi ordet til kommunal- og regionalministeren, som vil gi en nærmere redegjørelse for saken og Regjeringens holdning.

Statsråd Ragnhild Queseth Haarstad: Jeg vil innledningsvis nevne at i henhold til EØS-avtalens artikkel 62 b er EFTAs overvåkningsorgan pålagt å granske alle forslag til endringer i eksisterende støtteordninger med sikte på om endringene er i samsvar med EØS-avtalens artikkel 61. Nærmere retningslinjer for ESAs virksomhet er fastlagt i avtalen mellom EFTA-statene om opprettelse av overvåkningsorganet og en Domstol - det som kalles ODA-avtalen, bare slik at man vet hva som er den formelle bakgrunnen for det vi nå holder på med.

Det geografiske virkeområdet for de distriktpolitiske virkemidlene avgrenser seg til bruken av distriktpolitisk bedriftsrettet støtte - lån og tilskudd - gjennom Statens nærings- og distriktutviklingsfond/fylkeskommuner og indirekte tilretteleggende virkemidler gjennom kommuner, fylkeskommuner og Kommunal- og regionaldepartementet.

Som vi vet, er virkeområdet delt inn i fire prioriterte områder: A, B, C og D. Område A skal ha høyest prioritet ved bruk av distriktpolitiske virkemidler. I områdene A, B og C er det anledning til å yte bedriftsrettet støtte, lån og tilskudd, samt indirekte tilretteleggende støtte og kommunale næringsfond. I område D kan det bare ytes indirekte tilretteleggende støtte og tilskudd til kommunale næringsfond. De indirekte næringsrettede virkemidler bli ikke berørt av den saken vi nå har til behandling.

Så til Finnmark og Nord-Troms. Som utenriksministeren nevnte, har vi fått en overgangsordning for Finnmark og Nord-Troms. Innenfor statsstøttereglene i EU og EØS skilles det i dag mellom to ulike grader av regionalpolitiske problemer som kvalifiserer til støtte. Høyeste prioritet har de såkalte A-områdene i Roma-traktaten artikkel 92.3. Det tilsvarer artikkel 61.3. i EØS-avtalen. Dette innebærer at bedrifter i dette området i prinsippet kan få tildelt den høyest mulige maksimumsstøtten på 50 pst. Det er det Finnmark og Nord-Troms har hatt så langt. Kriteriet for å få A-

status er lav BNP pr. innbygger. I 1994, da dagens virkeområde ble godkjent av ESA, hadde Finnmark og Nord-Troms så lav BNP pr. innbygger at det kvalifiserte til A-status. Nå har Finnmark og Nord-Troms imidlertid BNP-tall som ligger vesentlig høyere enn det som går for å kunne kvalifisere for A-status. Norge krevde at A-statusen skulle opprettholdes fram til år 2000, og vi begrunnet det med lav befolkningstetthet.

Så litt om Sogn og Fjordane og de fem kommunene som ble foreslått av Jagland-regjeringen løftet opp fra C-sone til B-sone. Det er kommunene Gulen, Solund, Hyllestad, Fjaler og Askvoll. De er i dag plassert i C-området, hvor det maksimalt kan gis 25 pst. tilskudd til små og mellomstore bedrifter. Tallene for 1996 viser at gjennomsnittlig støtteandel i B-områdene var på 21 pst. ESA har avvist at disse skal plasseres i sone B fordi disse kommunene ikke utgjør et naturlig sammenhengende område med andre kommuner som har B-status. Det er hovedinnvendingen for ESA.

Jeg bør vel nevne at i dag utnyttes på langt nær de maksimale støttesatsene ved tildeling av tilskudd. Tatt i betraktning av at det er sjelden at de maksimale støttesatsene nyttes fullt ut, mener vi at det ikke vil innebære store praktiske endringer i mulighetene til å gi støtte. Statistikk over støttetildeling i Nord-Troms og Finnmark for 1997 viser at av de 97 prosjektene som fikk støtte, mottok åtte prosjekter mer enn 45 pst. Og av de åtte støttetildelingene var seks under beløpsgrensen på 800 000 kr. for bagatellmessig støtte. Bagatellmessig støtte er en støtte på inntil 800 000 kr til prosjekter over tre år.

Det er altså mulig innenfor statsstøtteregulverket å kombinere ulike typer støtte, likeledes er det anledning til å gi støtte som bagatellmessig støtte. Ved å utnytte de muligheter statsstøtteregulverket åpner for, mener vi at med unntak av store prosjekter og enkelte større konsern/bedrifter vil det ikke være særlig mange som rammes av at vi nå må gå ned med 5 pst. i Finnmark og Nord-Troms. Men jeg må presisere at når det gjelder større bedrifter og større prosjekter med over 250 ansatte, er det klart at de vil komme dårligere ut enn i dag, ved å følge ESAs opplegg.

ESAs pålegg til oss innebærer at det fortsatt vil være mulig å opprettholde prioritetsområdene A, B, C og D. ESA legger opp til en overgangsordning for Finnmark og Nord-Troms i område A, som innebærer 5 pst. reduksjon i støttesatsene - det blir 30 pst. til store bedrifter og 45 pst. til små og mellomstore bedrifter.

Konsekvensene av ikke å godkjenne ordningen bør jeg kanskje si litt om, for det er det som er valgmuligheten her. Dersom Norge ikke aksepterer ESAs opplegg, vil ESA legge opp til individuell notifikasjon for hvert enkelt prosjekt. Det dreier seg om et antall på ca. 300-400 i året

som får investeringsstøtte til prosjekter blant alle bedrifter i Norge som søker om det. Det vil legges opp til lang saksbehandlingstid fordi bedriftene vil måtte fylle ut notifiseringsskjemaer - det er et standardskjema for notifisering - med detaljerte opplysninger om støttemottaker og formålet med støtten. Så skal sakene sendes til vårt departement, altså Kommunal- og regionaldepartementet, som skal se på det. Så skal det gå videre til Nærings- og handelsdepartementet. Så skal det gå videre til Utenriksdepartementet, og så skal Utenriksdepartementet sende det ned til ESA. Når ESA har mottatt dette, har de 15 arbeidsdager på å vurdere om de trenger ytterligere opplysninger. Hvis de ikke gjør det, fortsetter behandlingen, og da har de minimum 2 måneder på å behandle saken. Vi har vel sett for oss at et slikt opplegg antakelig vil kreve en saksbehandlingstid på 4-6 måneder. Det er klart at det vil føre til forsinkelser og usikkerhet for bedriftene som søker. Det vil føre til ganske mye administrativt arbeid, så vi får da iallfall en del jobb både her og i ESA med dette opplegget.

I tillegg til dette har ESA i brevet av 7. april i år pekt på at de vil kunne kreve tilbakebetaling av enkeltbedrifter. Faren for tilbakebetaling for enkeltbedrifter vil altså slå inn dersom Regjeringen fortsetter å gi støtte etter dagens gjeldende geografiske virkeområde også etter 1. mai i år. Det innebærer at all regional støtte til investering i Norge er ulovlig, dersom den ikke blir notifisert individuelt og deretter godkjent av ESA. Og dersom ESA finner at støtten er i strid med statsstøttereguleringen, vil Norge måtte kreve støtten tilbakebetalt fra støttemottaker. Bedriftene har da mottatt ulovlig støtte og kan ikke påberope seg å ha mottatt støtten i god tro, ifølge beskjeden fra ESA.

En kort konklusjon. Vi har vurdert brevet fra ESA nøye. Vi har gått gjennom saken på nytt. Vi har foretatt en grundig analyse av hva det vil innebære at vi må akseptere et nytt regelverk. Og, som jeg sa i stad, i praksis vil det ha liten betydning for de aller fleste bedriftene, men unntaket er de store.

Videre er det presisert at dersom vi fortsetter å gi støtte utover dagens virkeområde, risikerer vi at bedriftene vil kunne komme opp i en veldig vanskelig situasjon. På bakgrunn av det har Regjeringen vurdert det slik at vi mener, iallfall så langt i vurderingen, at en bør kunne akseptere det opplegget ESA har lagt fram. Men jeg vil gjerne presisere at vi ikke har sendt noe svar ned til ESA ennå, og vi har med vilje valgt å høre hva EØS-komiteen sier om saken før vi trekker en endelig konklusjon. Men Norges svar må gå i begynnelsen av neste uke.

Leiaren: Er det nokon som har synspunkt på dette?

Johan J. Jakobsen (Sp): Jeg synes det er litt viktig å få klarlagt hjemmelsgrunnlaget for at ESA kan trekke en konklusjon, og at Norge her må foreta et valg. Jeg viser til det systemet vi har når det gjelder gradert arbeidsgiveravgift, hvor ESA også har skissert andre løsninger enn det som er etablert i Norge. EØS-komiteen har tidligere støttet ulike regjeringers holdning til det «pålegget», og så vidt jeg oppfattet det spørsmålet, vil ESA kun få gjennomslag for sitt syn etter at saken er brakt inn for kommisjonen eller for domstolen. Da først vil det bli aktuelt for Norge å følge ESAs pålegg. Jeg synes det er litt viktig å få klarlagt om det er slik at EØS-avtalen og den prosedyre som skisseres av kommunalministeren, er hjemlet i EØS-avtalen gjennom artikkel 62.b og de nærmere retningslinjer som kommunalministeren nevnte, så det ikke er noen tvil om at den valgsituasjonen Regjeringen står overfor, er enten å akseptere de justeringer som er krevd fra ESAs side, eller å måtte akseptere individuell notifikasjon med saksbehandlingstid på 4-6 måneder, noe som i realiteten vil bety at det legges en klam hånd over et viktig distriktspolitisk virkemiddel. Er det faktisk slik at det er uomtvistelig at EØS-avtalen og regelverket er slik utformet at det for så vidt er de to valgmulighetene en stilles overfor?

Fridtjof Frank Gundersen (Frp): Fremskrittspartiet har jo alltid vært imot selektiv bedriftsstøtte, så vi har ingenting imot de innvendinger som er kommet fra overvåkningsorganet og har da heller ikke noe imot at de følges av den norske regjering.

Karin Andersen (SV): Først til de faktiske forholdene. Foreligger det, slik at vi kan få det nå, en statistikk over de prosjektene og størrelsen, slik at vi kan få et bilde av det? Det blir jo sagt nå at dette er uproblematisk i forhold til bl.a. store prosjekter og store bedrifter. Vil det i så fall bety at man tenker seg å endre retningslinjene for bruken av midlene innefor disse reglene, slik at sjølve støttesystemet som sådan fortsetter som før, med disse unntakene som man har tenkt på her? Er det slik også at innen dette systemet som man nå vurderer å akseptere - jeg skjønner at Regjeringa funderer på det - går det ikke an å innføre nye måter å rette støtteordninger mot bedriftene på som kan kompensere for bortfall etter denne avtalen?

Så ble det sagt her at de indirekte virkemidlene ikke er berørt. Er det nå klarlagt at de indirekte virkemidlene kan beholdes, eller er det fremdeles ting på gang, slik at man ved neste korsvei kan komme opp i en situasjon der også de bli utsatt for press?

Leiaren: Det er fleire som har bede om ordet. Samtidig er det reist eit par grunnleggjande spørsmål som går på dei moglege vala ein her har. Eg lurar på om vi kan bryte av og la Regjeringa svare før vi går vidare på talarlista. Er det greitt?

Utenriksminister Knut Vollebæk: Jeg kan begynne. Jeg går ut fra at kommunalministeren kan svare på spørsmålet fra representanten Andersen og kanskje også utdype det litt mer.

Jeg begynner med å svare på representanten Jakobsens spørsmål. I kommunalministerens innledning refererer hun til hjemmelsgrunnlaget. Det man kan si, er at ESA i henhold til EØS-avtalen er pålagt å ta stilling til avtalens gjennomføring i EFTA-landene. ESA er i den sammenhengen også pålagt å sikre en ensartet gjennomføring i forhold til tilsvarende praktisering innenfor EU. Det er det ESA har gjort i denne saken, og som har ført til beskjeden vi har fått.

Når det gjelder spørsmålet om forholdet til differensiert arbeidsgiveravgift, er det å si at det er en prinsipp sak - det er altså et annet regelverk - og det er en prinsipp sak der Regjeringen har vært uenig. ESA fattet 19. november etter lengre tids vurdering et vedtak om å igangsette en formell undersøkelse av Norges ordning med regionalt differensiert arbeidsgiveravgift. Stortingets EØS-utvalg har ved flere anledninger, som dere vil være kjent med, blitt informert om den saken, senest 22. januar i år. Der er Regjeringens syn at arbeidsgiveravgiften er å anse som en del av det generelle skatte- og avgiftssystemet, og at det derfor ikke omfattes av EØS-avtalen. Dette er altså prinsipielt et annet syn, vi mener at dette ikke omfattes av EØS-avtalen.

Jeg tror kommunalministeren vil fortsette.

Statsråd Ragnhild Queseth Haarstad: Dette er to helt forskjellige ting. Det juridiske er helt forskjellig når det gjelder det som går på differensiert arbeidsgiveravgift og denne saken vi diskuterer nå. Her har ESA helt klare regler i EU som er nedfelt i EØS-avtalen, og som klart viser etter hvilke regler man vil kunne gi støtte. Det går altså på BNP pr. innbygger, og det går på arbeidsledighet, som kan være ett kriterium. Vi i Norge er glad vi i dag er i en annen situasjon enn i mange andre steder i Europa, vi har nå lav arbeidsledighet, og vi har forholdsvis høyt BNP pr. innbygger. Så det som gjør at Nord-Troms og Finnmark faller ut av høyeste støttesats nå, er at BNP er for høyt. De kom så vidt under den grensen i 1994, da vi fikk den første ordningen. Så dette er altså to vidt forskjellige ting. Vi har forsøkt å argumentere med at vi også

har spredt bebyggelse og at vi har sterk fraflytting fra området, men dette er ikke kriterier som EU eller EØS i sitt regelverk legger noe vekt på.

Det er slik, som jeg sa, at i henhold til § 62 er det ESA som er pålagt å se til at de som er innenfor dette området, EØS-medlemmene, følger de retningslinjer som eksisterer for støtte. Det er den beskjeden vi har fått, for å si det enkelt. Men vi har fått en overgangsordning for Finnmark og Nord-Troms. Jeg bør kanskje også nevne at fra år 2000 blir den maksimale støttesatsen vi vil kunne få, 40 pst. Da trer - det er også delvis svar på det Karin Andersen spurte om - EUs nye regelverk for regional støtte inn. Det skal gjelde fra år 2000. Da blir den maksimale satsen 40 pst. Det vi har jobbet med nå, som utenriksministeren var inne på innledningsvis, er å få forlenget den ordningen vi har for Finnmark og Nord-Troms fram til år 2000. Det har vi ikke fått til, men vi har fått en overgangsordning.

Jeg kan kanskje fortsette å svare på det Karin Andersen spurte om. Vi har ikke noen planer om å endre retningslinjene eller noe. Som jeg sa, har vi muligheter innen det systemet vi har i dag, og som er tillatt, fordi - la meg presisere det - indirekte virkemidler regnes ikke som bedriftsstøtte og omfattes ikke av ESAs regler. Virkemidlene for tiltakssonen i Nord-Troms og Finnmark blir ikke berørt, det er bare satsen for tilskuddene som går fra 50 pst. til 45 pst. og fra 35 pst. til 30 pst. Inntektsoverføringene via inntektssystemet blir ikke berørt. Spesialsatser for omstillingsområdet Indre Finnmark blir ikke berørt, det går fortsatt ut året, slik de er vedtatt av Stortinget. Indirekte virkemidler blir ikke berørt, som jeg sa, og bagatellmessig støtte skal heller ikke notiseres. Vi kan når det gjelder mindre bedrifter, i større grad bruke ordningen med bagatellmessig støtte, men der er grensen 800 000 for en treårsperiode. Ved å kombinere de mulighetene vi har, mener vi at vi langt på vei kan klare å dekke opp dette, slik at vi ikke får noen store utslag, for å si det enkelt. Der hvor vi ikke vil klare det, gjelder de store prosjektene, der det er over 250 ansatte.

Morten Lund (Sp): Det er noe jeg synes det kunne vært greit å få bekreftet. For at vi skal komme til domstolsavgjørelse med en sak, må den kalles for prinsipiell, og hvis det da er uenighet om EØS-avtalens praktisering som ikke er prinsipiell, har faktisk ESA en vetorett, og de har egentlig ikke behov for å høre vår mening, de kan fastsette at slik er det. Jeg vil få bekreftet det.

Jeg forstår det slik at da Jagland-regjeringen sendte forslaget i oktober, var det fordi den tidligere bestemmelsen var tidsavgrenset til en viss dato. Vil også det nye regelverket være tidsavgrenset til en viss dato, eller vil det gjelde inntil videre?

Siri Frost Sterri (H): Jeg forstår det slik på redegjørelsene at det ESA har innvendinger mot, gjelder Nord-Troms og Finnmark og det gjelder de kommunene på Vestlandet som kommunalministeren nevnte. Vi er kommet til at vi ut fra den vurderingen Regjeringen har foretatt, vil støtte anbefalingen om at Norge i denne saken innretter seg etter de pålegg som er kommet fra ESA.

Sylvia Brustad (A): Vi kan fra vår side i utgangspunktet godta Regjeringas konklusjon. Men jeg har noen merknader, f.eks. i forhold til at BNP er lagt til grunn pr. innbygger. For Arbeiderpartiet er det viktig at Regjeringa fortsatt jobber for at kriteriet med spredt bosetting er et kriterium i den generelle distriktspolitikken, slik at det ikke nå går føyken. I forbindelse med denne saken er det særlig viktig for oss.

Så sa statsråden at i praksis vil dette ha liten betydning for de fleste bedrifter, men det vil ha betydning for en del store bedrifter. Hvis statsråden kunne si noe om hvor mange bedrifter vi her snakker om, ville det vært bra.

Jeg har også et spørsmål om hva som vil skje etter overgangsperioden. Snakker vi her om 40 pst. eller 30 pst., og har en etter år 2000 mulighet til å komme tilbake, litt avhengig av hva svaret er, på en noe høyere prosentsats for noen av de bedriftene vi her snakker om, og også muligheter for alternativer hvis det skulle være nødvendig for noen av disse bedriftene, særlig i Nord-Troms og Finnmark.

Kristin Halvorsen (SV): Jeg har et spørsmål i forlengelsen av det som Sylvia Brustad var inne på.

Bedrifter er jo en ting, men det kunne også vært greit å få en viss oversikt over hvilke større prosjekter dette skal gjelde for. Hvilke andre sanksjoner, bortsett fra et grusomt byråkrati i forlengelsen av hva som er lovlig og ulovlig støtte og eventuelt pålegg om å trekke tilbake støtte, kan disse bedriftene hvis de fortsetter som før, bli utsatt for?

Fra SVs side føler vi oss ikke beredt til, slik som saken nå ligger, å gå inn for det opplegget som Regjeringen har skissert.

Olaf Gjedrem (KrF): Eg har eit par merknader.

For det fyrste bør det vera uproblematisk å gi støtte til den haldninga Regjeringa her har inntatt og når det gjeld det arbeidet som Regjeringa vil føra vidare i denne sektoren for å sikra at Noreg får ein tilstrekkeleg handlefridom i framtida. Det er openbert i forhold til det som er sagt i utgreiinga her, at desse kriteria er vel så aktuelle og betydningsfulle som dei som EU legg til grunn, f.eks. dette med fråflytting og spreidd busetjing. Så mitt spørsmål til Regjeringa er då om den vil gjennomføra ei vurdering av f.eks. andre kriterium som kan koma inn for anvending i desse tilskotsområda i perioden fram til år 2000, for å kunne stå litt friare og eventuelt ta andre kompensierende verkemiddel i bruk for å oppnå dei måla som Stortinget måtte vedta.

Utenriksminister Knut Vollebæk: Jeg kan begynne, men jeg vil overlate det meste til kommunalministeren.

Til representanten Morten Lund: Når det gjelder spørsmålet om forholdet mellom differensiert arbeidsgiveravgift og de distriktpolitiske virkemidlene som vi snakker om nå, er dette to helt ulike problemstillinger. Når det gjelder distriktpolitiske virkemidler, sies det spesifikt i EØS-avtalen som vi har forhandlet fram, og som vi er part i, hva som er prosedyrene i denne saken og konsekvensene av mangel på enighet. Det samme er ikke tilfellet med differensiert arbeidsgiveravgift, hvor det er en prinsipiell uenighet, hvor vi sier at den er ikke en del av EØS-avtalen. Her er det ikke tvil om at dette er en del av EØS-avtalen, mens når det gjelder differensiert arbeidsgiveravgift, er det der uenigheten ligger, og det er derfor den eventuelt vil gå til en domstol hvis vi ikke får aksept for vårt syn.

Da overlater jeg resten til kommunalministeren.

Statsråd Ragnhild Queseth Haarstad: Først til det som Sylvia Brustad tok opp, om å prøve å få inn andre kriterier i de regionale støtteordningene innen EØS: EU har nettopp vedtatt nye regler for kriterier for å gi regional støtte. Der er befolkningskriteriet akkurat det samme kriteriet som vi har i dagens ordning. Jeg vet at det har vært en sterk diskusjon innad i EU om det, men de har altså ikke valgt å legge mer vekt på det med befolkningskriteriet enn det vi har i det gjeldende regelverket i dag, og det er allerede vedtatt av EU. Da kan jeg svare på det som både Morten Lund og Sylvia Brustad spurte om - det var kanskje flere også som lurte på det - kan vi regne med en ny runde hvor vi må foreta nye justeringer?. Ja, det må vi. Fra år 2000 trer det nye regelverket til EU inn, og da må det foretas en ny justering av det geografiske virkeområdet. Men om det vil føre til at vi får store endringer, vet vi ikke ennå. Det kan vi ikke svare på. Det eneste vi vet,

er at EU har bestemt at taket for støtte da skal være maksimalt 40 pst. I nåværende ordning er det et maksimalt tak på 50 pst., og det blir altså satt ned til 40. Grunnen til at vi har jobbet for å få forlenget ordningen for Finnmark og Nord-Troms til år 2000, er nettopp at vi vet at da får vi en ny runde. Så den ordningen vi har fått nå, som altså er midlertidig, gjelder bare ut 1999.

Så spurte Sylvia Brustad: Hvor mange store bedrifter? Det er det ikke godt å si fra år til år, men i fjor var det altså for Finnmark og Nord-Troms 2 av 97. Det er ganske parallelt med hensyn til størrelsen på bedriften og størrelsen på prosjektet. Vi har ikke noe som dokumenterer at det er noen særlig forskjell på antall store bedrifter og antall store prosjekter. Det er nokså parallelt.

Kristin Halvorsen (SV): Hvilke andre sanksjoner enn disse byråkratiske greiene kan en innføre?

Statsråd Ragnhild Queseth Haarstad: Det vi har fått skriftlig beskjed om nå, er det som står i brevet av 7. april, og det er individuell notifikasjon. Og så kan de rett og slett også forlange - eller kreve - hva er det diplomatiske uttrykket for å forlange og kreve? - De kan altså rett og slett forlange at hvis vi fortsetter som om ingenting har skjedd, kan vi risikere at en del bedrifter kan få problemer hvis vi gir dem mer enn det ESA nå forlanger skal være regelen.

Leiaren: Er det fleire, eller er alle godt fornøgd med dette?

Sylvia Brustad: Bare en liten presisering helt til slutt. Det er mulig at statsråden og jeg snakket litt forbi hverandre. Jeg er selvfølgelig klar over at det med bosetting er i kriteriet, men jeg skjønner at i denne saka har ikke det vært så sterkt vektlagt som BNP pr. innbygger, og mitt spørsmål var i grunnen om Regjeringa vil jobbe for at akkurat det - distriktkriteriet - vil bli sterkt vektlagt i framtida.

Statsråd Ragnhild Queseth Haarstad: Jo, vi vil gjerne jobbe for det. Men jeg må da være så ærlig at jeg forteller at EU nettopp har vedtatt de nye reglene som skal gjelde etter år 2000. Vi har prøvd også gjennom det nordiske samarbeidet å gi Sverige all mulig støtte, for det er de som har prøvd å dra den biten i disse forhandlingene, nemlig å få inn

«glesbygdkriteriet», som de kaller det. Så vi har prøvd å få det gjennom alle de kanaler vi har, og ikke minst gjennom nordisk samarbeid prøvd å støtte Sverige på det, slik at iallfall Sverige og Finland skulle være enige når de gikk til EU for å diskutere dette. Men heller ikke Sverige og Finland har vært enige om vektleggingen av dette kriteriet, og det har heller ikke blitt tillagt mer vekt i de nye reglene som EU har vedtatt, og som vil bli gjort gjeldende fra år 2000.

Leiaren: Er det fleire som ønskjer ordet til denne saka? - Det er det ikkje, og då takkar vi kommunalkomiteen for frammøtet.

S a k n r . 3

Akutelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 29. april 1998. Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet, datert 16. april d.å., med oversikt over de relevante rettsaker.

Utenriksminister Knut Vollebæk: Av de 16 rettsaktene som er beskrevet i den kommenterte listen oversendt Stortinget fra Utenriksdepartementet i brev av 16. april i år, forventes 12 å komme opp til beslutning i EØS-komiteen den 29. april. To beslutninger er blitt trukket av EU-siden. Det gjelder de to beslutningene som innlemmer rådsforordningene på trygdeområdet. To beslutninger er trukket fra norsk side. Det gjelder beslutningen om å innlemme rådsforordning 434/97 om legemidler og beslutningen om å endre Protokoll 31 om tilpasninger av EUs fjerde rammeprogram for forskning, som følge av at Østerrike, Finland og Sverige er blitt medlemmer av EU. Alle fire beslutninger er trukket fordi de nødvendige formaliteter ikke var i orden, slik at det er formelle grunner til at de er trukket.

Tre av de 12 beslutningene som er igjen, vil for Norges del bli tatt med forbehold om Stortingets samtykke, og skyldes behov for lovendring. Dette gjelder beslutningen om å innlemme rådsforordning 2027/97 om luftfartsselskapers erstatningsansvar ved ulykker, beslutningen om å innlemme Europaparlaments- og rådsdirektiv 97/55/EF om sammenlignende reklame, og beslutningen om å innlemme Europaparlaments- og rådsdirektiv 96/71 om utsending av arbeidstakere i forbindelse med tjenesteyting. Sttingsproposisjoner om innhenting av slikt samtykke vil deretter bli fremlagt i løpet av mai d.å.

De to direktivene om kjøretøyer på side 1 er begge av teknisk karakter. Den ene gjelder omlegging fra manuelle til EDB-baserte rutiner ved typegodkjenning av kjøretøy, det andre gjør det obligatorisk, av hensyn til trafikksikkerheten, å ha tre stopplys på personbiler. Rettsaktene kan gjennomføres ved endring av kjøretøyforskriften.

Rettsakten på kosmetikkområdet på side 2 gjelder regler for å be om unntak fra plikten til innholdsmarkering. Unntak må begrunnes ut fra forretningsmessige hensyn og kan ikke komme i konflikt med helsemessige hensyn. Rettsakten krever ingen endringer i norske forskrifter.

Rettsakten på telekommunikasjonsområdet på side 5 regulerer en situasjon med økt konkurranse, men der et foretaks enerett fortsatt gjelder på visse områder. Endringen gjør det mulig å utvikle spesielle bestemmelser om åpne telenett og pålegger foretak som har enerett eller en sterk markedsstilling, særlige forpliktelser med hensyn til tilbud av leide samband.

På transportområdet er det fire beslutninger, en om innlands vannvei, to om skipsfart og en om luftfart. Beslutningen om transport på innlands vannvei på side 6 fastsetter tiltak for å redusere flåtekapasiteten. Den behøver ikke gjennomføres av Norge. Beslutningen om felles regler og standarder for organisasjoner som skal inspisere eller besiktige skip og om sjøfartsmyndighetenes virksomhet på side 7, innebærer at EØS-avtalens bestemmelser tilpasses retningslinjer fastsatt av International Maritime Organization, som Norge alt har sluttet seg til. Beslutningen med hensyn til nærtrafikk til sjøs på side 7 gjelder en resolusjon som ikke er rettslig bindende, men som fremhever de miljø-, energi-, kostnadmessige og regionalpolitiske fordelene ved slik transport på bekostning av landtransport. Det tas også til orde for tiltak som stimulerer sjøveis transport. Resolusjonen samsvarer godt med norske interesser, ikke minst fordi Norge i dag er omfattet av EUs regelverk for maritim kabotasje gjennom EØS-avtalen.

Beslutningen om luftfartsselskapers erstatningsansvar på side 8 innebærer et ubegrenset ansvar i tilfelle av uaktsomhet og gir rett til engangsutbetaling i ulykkestilfeller. For flyselskapene betyr forordningen at forsikringspremien ventelig vil kunne øke noe. I Norge må luftfartsloven endres, og beslutningen i EØS-komiteen tas derfor med forbehold om Stortingets samtykke.

Beslutningen med hensyn til helse på arbeidsplassen på side 9 innebærer at krav til merking av kreftfremkallende stoffer utvides til å gjelde en lang rekke kjemikalier og gir arbeidsgiver et utvidet ansvar til å beskytte arbeidstakere mot slike stoffer. Direktivet fastsetter visse minstekrav og innebærer at den norske forskriften på området må endres.

Beslutningen med hensyn til utsendte arbeidstakere på side 10 fastslår at vertslandets regler for lønns- og arbeidsvilkår som hovedregel skal gjelde der hvor arbeidstakere fra andre land tar kortvarige oppdrag. I Norge er dette innarbeidet i allmenngjøringsloven, og norsk rettstilstand er således i hovedsak i samsvar med direktivets krav. Det er imidlertid behov for uttrykkelige lovvalgsregler for å sikre at utsendte arbeidstakere kan forfølge sine rettigheter ved norske domstoler. Beslutningen i EØS-komiteen må derfor tas med forbehold om Stortingets samtykke.

Beslutningen om forbrukervern på side 11 betyr at man får klarere regler for sammenlignende reklame. Visse kriterier må være oppfylt for at sammenlikningen ikke skal villedes forbrukeren, bringe konkurrenten i vanry eller utnytte dennes renommé. I norsk lovgivning har man ikke slike bestemmelser i dag, hvilket betyr at loven må endres. Beslutningen i EØS-komiteen tas derfor med forbehold om Stortingets samtykke.

Beslutningen på statistikkområdet på side 11 er en rent teknisk tilpasning av EØS-avtalen, som følge av at Sverige, Finland og Østerrike er blitt EU-medlemmer. Den har ingen praktisk betydning for Norge.

Leiaren: Er det synspunkt på nokon av desse sakene - rettsaktene? - Det er det ikkje. Kan eg då berre for protokollen spørje om det også gjeld dei rettsaktene som er trekte, men som vi har fått samandraget på? - Det er ein gjengangar i denne samanhengen. - Eg reknar då med at også dei rettsaktene som er trekte, men som er med i samandraget og utsendinga her, er sett.

Så har vi dei andre sakene, dvs. det eventuelle, som stort sett knyter seg til dagsordenen for EØS-komiteen sitt møte, som også er utsend - altså sakene utover rettsaktene. Er det spørsmål og synspunkt der? - Veterinærsaker har vi vore innom tidlegare, protokoll 3 har vi alltid oppe, men eg går ut frå at det ikkje er noko nytt på dei sakene som ikkje er nemnde av utanriksministeren her, men som er på lista. - Då reknar vi berre at dette er den vanlege oppføringa. Då er det ingenting på dei sakene.

Så har vi ei sak som vekslar mellom EØS-utvalet og den utvida utanrikskomiteen - som strengt tatt høyrer heime i den utvida - og som eg veit at enkelte har vore opptekne av, faktisk på begge sider her no. Det gjeld Schengen, og ut frå det eg har sagt, tar vi ikkje opp den her no. - Ingen fleire har bede om ordet, heller ikkje under Eventuelt.

Møtet slutt kl. 16.45.